ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 stycznia 1929 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 2 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 8**

W sprawie podatku dochodowego.

Poniżej pozwalamy sobie podać w dosłownem brzmieniu treść okólnika Ministerstwa Skarbu w sprawie stosowania ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Ministerstwo Skarbu
L. D. V. 4888/2/28.

Warszawa, dnia 26. listopada 1928 r.

Do wszystkich Izb Skarbowych oraz Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy).

Dotychczasowa praktyka władz wymiarowych, zgodnie zresztą z wyjaśnieniem Ministerstwa Skarzawartym w reskrypcie z dnia 6 września 1923 r. L. D. P. 5988/II do Krakowskiej Izby Skarbowej, a podanem do wiadomości wszystkim Izbom Skarbowym, idąca w kierunku stosowania postanowień art. 7 ustawy o państwowym podatku dochodowym również i do osób prawnych, nasuwała poważne wątpliwości, a to w związku z brzmieniem art. 21 tejże ustawy.

Obecnie Najwyższy Trybunał Administracyjny w motywach wyroku z dnia 7 grudnia 1927 r. L. Rej. 2619/25 rozstrzygnął powyższą wątpliwość, orzekając że przepisy art. 7 ustawy nie odnoszą się do osób prawnych, prowadzących prawidłowo księgi handlowe, dla których decydujące znaczenie mają przepisy art. 21 ustawy.

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu zarządza, aby począwszy od roku podatkowego 1928, jak również odnośnie nieprawomocnych jeszcze wymiarów za ubiegłe lata, władze wymiarowe przy ustaleniu dochodu dla osób prawnych nie stosowały przepisów art. 7 ustawy, jako nie odnoszących się do tej kategorji płatników.

A zatem wszelkie nadwyżki uzyskane przez osoby prawne, prowadzące prawidłowe księgi handlowe ze sprzedaży przedmiotów majątkowych, należy uważać za zyski bilansowe nawet w tych wypadkach, gdy przedmioty te zostały całkowicie lub częściowo zamortyzowane. Natomiast wszelkie straty poniesione przez te osoby przy sprzedaży takichże przedmiotów należy traktować jako pozycje potrącalne przy wprowadzeniu zysków bilansowych.

Jednocześnie zwraca się uwagę na postanowienia art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przerachowaniu bilansów przedsiębiorstw publicznych i prywatnych (D. U. R. P. N. 38, poz. 352) w myśl którego nadwyżki bilansowe pochodzące przerachowania przedmiotów majątkowych (nieruchomości, maszyn i wogóle przedmiotów nieprzeznaczonych do zbytu a tylko do użytku w prowadzonem przedsiębiorstwie) nie podlegają opodatkowaniu; oczywiście przerachowanie to winno być dokonane ściśle według przepisów powołanego rozporządzenia.

Zdarzyć się jednak może, że niektóre przedsiębiorstwa zwłaszcza te, w których zaangażowany jest kapitał zagraniczny i które w związku z tem sporządzają bilanse w dwóch walutach — krajowej i zagranicznej, już wcześniej (przed 1. 7. 1928 r.) uwzględniały w bilansach złotowych wyrównanie różnic powstałych na rachunkach czysto majątkowych (nieruchomości, ruchomości itp.) wskutek spadku kursu złotego.

Wyrównanie to przeprowadzano bądź przez wprowadzenie odpowiednich różnic z przerachowania na poszczególnych rachunkach czysto majątkowych, bądź też przez stworzenie specjalnej pozycji zarówno w aktywach jak i passywach — „różnica kursu z przerachowania pozycyj majątkowych".

Zasadniczo przedsiębiorstwa nie miały prawa do podobnego wyrównania na rachunkach czysto majątkowych, a wobec tego nie są one zwolnione od sporządzenia na dzień 1. VII. 1928 r. majątkowego bilansu brutta, czyli, że są obowiązane dawne pozycje wyrównawcze wystosować i sporządzić nowe przerachowanie ściśle w myśl powołanego wyżej Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

To też w tych wypadkach, gdy przedsiębiorstwa dokonały przerachowań pozycyj majątkowych wcześniej niż przewiduje rozporządzenie o przerachowaniu bilansów, nie należy włączać do podstaw opodatkowania różnic z przerachowania, o ile różnice te nie przekraczają granicy zakreślonej w art. 2 powołanego rozporządzenia.

O powyższem należy podać do wiadomości podwładnych urzędów I instancji.

Minister Skarbu
(—) Czechowicz.

W sprawie podatku obrotowego.

Wobec częstych nieporozumień, jakie zachodzą między sferami gospodarczemi i władzami skarbowemi przy opodatkowaniu tranzakcyj komisowych, zwróciła się Izba przemysłowo-handlowa w Poznaniu do Ministerstwa Skarbu o wydanie decyzji, rozstrzygającej tę kwestję:

Wielkopolska Izba Skarbowa w Poznaniu nie uznaje przy ustaleniu podstaw wymiaru podatku obrotowego należycie udowodnionego (§ 16 przepisów wykonawczych) stosunku komisowego w wypadkach, w których:

1) komitent daje komisantowi zlecenie nie sprzedaży, lecz zakupu towaru,

2) komitent jest producentem rolnym.

Stanowisko swoje uzasadnia Izba Skrabowa tem, że I-o ustawa o państwowym podatku przemysłowym nie traktuje wogóle o stosunku komisowym w wypadkach zlecenia zakupu i taki wypadek wyklucza, a II-o producenta rolnego uważa się za „firmę' nieopłacającą podatku przemysłowego i dlatego po myśli art. 5 pkt. 5 ustawy (ustęp ostatni) nie może uchodzić za komitenta.

Powyższa interpretacja Izby Skarbowej wydaje się niewłaściwą z następujących powodów:

1. przy uznaniu przedsiębiorstw za komisowe w rozumieniu ustawy o państwowym podatku przemysłowym ma zasadniczo zastosowanie przepis art. 5. 5-y ustęp 2-gi: „Za komisowe uważa się tylko takie przedsiębiorstwa, które udowodnią **stosunek komisowy,** w razie przeciwnym winny być traktowane, jako działające na rachunek własny". Stosunku komisowego powołana ustawa pozytywnie nie definjuje, czyni to natomiast obowiązujący w tutejszej dzielnicy niemiecki kodeks handlowy, a w szczególności § 383, który brzmi: „Komisantem jest ten, kto we własnem

imieniu podejmuje **kupno lub sprzedaż towarów,** lub papierów wartościowych na rachunek drugiego (komitenta)". Art. 5 pkt. 5-y powołanej ustawy, wykluczając w ustępie 2 i 3 komis w niektórych wypadkach, zgoła nie zaprzecza stosunku komisowego w wypadkach zakupu towarów.

II. Po myśli art. 5 pkt. 5y powołanej ustawy nie uważa się za komisową sprzedaż towarów na rachunek firm, nie opłacających podatku przemysłowego. Zupełnie nieuzasadnionem wydaje się jednak zaliczenie producenta rolnego do „firm". W rozumieniu prawa handlowego firma jest nazwą kupca, pod którą on prowadzi swoje interesy i którą się podpisuje. Intencją ustawodawcy było w danym wypadku niewątpliwie wprowadzenie normalnego obciążenia podatkowego przy obrotach, dokonywanych na rachunek **przedsiębiorstw,** nieopłacających podatku przemysłowego, a w szczególności — zagranicznych.

Zdaniem Izby Przemysłowo-Handlowej zezwalają wobec powyższego przepisy powołanej ustawy, przy właściwej interpretacji, na przyjęcie w przytoczonych dwóch wypadkach wynagrodzenia komisowego za podstawę do wymiaru podatku obrotowego.

Sprawy kolejowe.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Poznaniu zawiadamia, że z dniem 1 stycznia 1929 r — weszła w życie związkowa „Taryfa towarowa na przewóz wagonowych przesyłek zwyczajnych pomiędzy stacjami kolei żelaznych położonych w Polsce i na obszarze Wolnego Miasta Gdańska z jednej strony, a stacjami niemieckich kolei Żelaznych z drugiej strony".

Taryfa zawiera: Ogólne przepisy taryfowe, Spis towarów objętych taryfą. Taryfy na poszczególne towary i Wykaz odległości taryfowych oraz Przepisy Kierunkowe, które wydano w oddzielnym zeszycie.

Taryfa obowiązuje **w kierunku z Polski do Niemiec** dla przesyłek: jaj, płatków ziemniaczanych (suszonych lub parowanych) melasy (tylko na paszę) drzewa obrobionego i nieobrobionego, olei i tłuszczy mineralnych.

W kierunku z Niemiec do Polski: dla przesyłek: nawozów sztucznych (siarczanu, potasu nieczyszczonego, saletry siarczano-amonowej, soli potasowych, kainitu i mączki z żużli Thomasa) wyrobów z porcelany, fajansu lub majoliki, z glinki lub kamionka, szpatu polnego i rzecznego, kamienia i gliny (porcelanowej, fajansowej lub kaolinowej).

W obu kierunkach t. j. z Polski do Niemiec i odwrotnie dla przesyłek: paszy (otrąb, łubinu, wytłoków ziemniaczanych, wytłoczyn z nasion oleistych (makuchów), wytłoków buraczanych i siana); zboża i roślin strączkowych (pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa, prosa, gryki, fasoli grochu, peluszki, soczewicy, wyki i kukurydzy) oraz złomu żelaza.

Do taryfy tej włączono 490 stacyj polskich w tem 82 stacyj z okręgu dyrekcji poznańskiej.

Taryfę tę stosować się będzie z urzędu o ile strona uczyni zadość postanowieniom zawartym w tej taryfie i o ile przejście graniczne dla dokonania odprawy celnej wskazane przez nadawcę zgodne będzie z przejściem granicznem podanem w Przepisach kierunkowych do tej taryfy.

Ze względu na niewątpliwe korzyści płynące z wprowadzenia tej taryfy w życie, dla sfer zainteresowanych w wymianie towarów między Polską a Niemcami. Dyrekcja Kolei Państwowych zaleca sferom handlowo-przemysł. i rolniczym zaznajomienie się z tą taryfą i korzystanie z niej.

Taryfę tę w cenie 10.60 za egzemplarz oraz Przepisy kierunkowe w cenie zł 13,80 za egzemplarz nabyć można w gmachu Dyr. Kol. Państw. w Poznaniu (pokój 219) lub za pośrednictwem kolejowem kas stacyjnych.

W sprawie listów przewozowych.

P. K. P.
Dyrekcja Kolei Państwowych w Poznaniu
Nr. dz. VI/2. — 58 113/28 r.

Poznań, dnia 28 grudnia 1928 r.

Na skutek zarządzenia Ministerstwa Komunikacji Dyrekcja Kolei Państwowych powiadamia, że listy przewozowe zwyczajne i pospieszne wzoru obowiązującego przed 1 listopada 1928 r. przyjmuje się nadal aż do dalszego zarządzenia.

Prezes Dyrekcyj Kolei Państwowych.
(—) Ruciński

Rokowania o konwencje handlowe.

Prowizoryczny układ polsko-grecki, zapewniający towarom polskim stosowanie w Grecji stawek celnych według greckiej taryfy minimalnej, został przedłużony do końca lutego 1929 roku.

W sejmie znajdują się przedłożenia rządowe, dotyczące ratyfikacji: protokółu dodatkowego do traktatu między Polską a Norwegją, który zawiera ułatwienie dla eksportu naszych produktów naftowych w postaci 50% zniżki na smary, zafiksowanie bezcłowości dla wwozu soli, syropu i melasy, w końcu — na rzecz Norwegji — zniżkę 66,2% na śledzie wędzone w hermetycznem zamknięciu, tak zw. „Kippersy" i 70% zniżkę na „brislingi"; umowy handlowej między Polską a Persją; tymczasowego układu handlowego między Polską a Łotwą.

W rokowaniach z Francją, Francja zażądała od Polski całego mnóstwa bardzo daleko idących zniżek, a to w sposób mechaniczny, t. j. przeważnie np. o 50% przyczem okazało się, że co do niektórych artykułów zwłaszcze chemicznych, poza żądaniami Francji stoi przemysł niemiecki, w zakresie chemicznym silnie sprzymierzony z przemysłem francuskim. W przeważnej części jednak żądania Francji nie były gospodarczo umotywowane, a sposób obrony nie był z francuskiej strony należycie przygotowany. W konsekwencji Francja cofnęła przeważną część żądań w tym zakresie, względnie przyjęła spokojnie do wiadomości polską odmowę. Na grupę papierniczą został także ze strony Francji wytoczony silny atak, zwłaszcza co do papierów z wodnymi znakami oraz co do bibułki. Zapewne i ten atak będzie odparty — zwłaszcza, że papier z wodnymi znakami stanowi wybitny artykuł niemieckiej produkcji. Jak się zdaje, w końcu Francja cofnie się na swoją zwykłą platformę, t. j. do żądania znacznych kontyngentów przywozowych na wina oraz na perfumerje i jedwabie, niemniej jak zniżenia ceł na wina musujące, perfumerje i jedwabie. Nie ulega żadnej wątpliwości, że Polska otrzyma ze strony Francji taryfę minimalną, oraz klauzulę największego uprzywilejowania de facto, a także może zniżki celne poniższej taryfy minimalnej na niektóre artykuły agrarne. Rokowania potrwają jeszcze jednak niejaki czas.

Co do rokowań z Niemcami nadmienić wypada, że sprawa ewentualnych zniżek na wyroby hutnicze, których Niemcy domagają się dla wywozu do Polski, jest uzależniona od bezpośredniego porozumienia się przemysłu polskiego z niemieckim. Niemcy w ostatnim czasie tak daleko odbiegli od proklamowanej przez siebie zresztą znowu w Genewie zasady wolności obrotu międzynarodowego, że także co do produktów naftowych oświadczają gotowość udzielenia tylko pewnego kontyngentu, podczas gdy dotąd rozumiało się, że przywóz produktów naftowych będzie zupełnie wolny. Polski przemysł naftowy na takie postawienie kwesji ze strony Niemiec zażądał kontyngentu w wysokości 12 000 wagonów rocznie. Jak się okazało ze szczegółowych badań, przeprowadzonych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z danemi gałęziami przemysłu, niemieckie żądania zniżek celnych mogą być uwzględnione prze-

ważnie tylko w 10—30%. Ulgi, które można by Niemcom przyznać, odnoszą się przedewszystkiem do artykułów w Polsce niewyrabianych, co jednak w całym szeregu gałęzi (np. w elektrotechnice, przedstawia się jako poważna koncesja, gdyż oznaczenie rezygnacji z dalszego rozwoju programu produkcyjnego, podczas gdy klauzula największego uprzywilejowania nawet przy obecnych stawkach celnych w bardzo wielkiej liczbie artykułów otworzy przemysłowi niemieckiemu, zasobnemu w kapitały, umiejącemu uprawiać dumping i bardzo sprawnemu pod względem komercjalnym, szeroko wrota do Polski. W niektórych gałęziach, jak co do papieru, a zwłaszcza co do szkła dlatego nie można dać Niemcom poważniejszych zniżek, ponieważ zniżki te niedawno otrzymała Czechosłowacja i w związku z tem trudne położenie niektórych odłamów tej branży. W tych wypadkach same przyznanie klauzuli największego uprzywilejowania na rzecz Niemiec już i tak sytuację przemysłu krajowego jeszcze znacznie pogorszy. Przemysł konfekcyjny oświadczył się kategorycznie przeciw udzielaniu zniżek na odzież, bieliznę, obuwie i guziki, a natomiast widzi możliwość uwzględnienia żądań niemieckich w zakresie kapeluszy i parasoli.

Opłata stemplowa od podwyżek kapitału zakładowego, powstałych na skutek przerachowania bilansów.

Zdarza się, że urzędy skarbowe wymierzają dla spółek akcyjnych i komandytowych opłatę stemplową od podwyżek kapitału zakładowego, które wynikają z przerachowania wartości bilansowych, dokonanego na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. Ust. 38). W związku z tem komunikujemy, że przerachowania przewidziane w powyższem rozporządzeniu są wolne od opłaty stemplowej po myśli art. 17 tegoż rozporządzenia. Zaleca się zatem, aby zainteresowane spółki bezwłocznie wniosły odwołania o umorzenie wymiaru względnie o zwrot niesłusznie uiszczonej opłaty stemplowej.

Podwójna kontrola skarbowa majątkowych bilansów brutto.

Stosownie do art. 10 rozporządzenia o obowiązku sporządzenia na dzień 1 lipca 1928 r. majątkowych bilansów brutto bilanse te wraz z uzasadnieniem przerachowania i dowodem zatwierdzenia przez właściwy organ przedsiębiorstwa winny być w ciągu 2 miesięcy od daty zatwierdzenia złożone Ministerstwu Przemysłu i Handlu, Ministerstwu Skarbu oraz władzy skarbowej właściwej pod względem wymiaru podatku dochodowego.

Ministerstwo skarbu poleciło, aby oddziały bilansowe izb skarbowych szczegółowo zbadały przedłożone im majątkowe bilanse spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych i w razie zauważenia nieprawidłowości w sporządzaniu tych bilansów o wypadkach takich niezwłocznie komunikowały Ministerstwu Skarbu celem ewentualnego wykorzystania uprawnień, przewidzianych w art. 13 rozp., t. j. założenia sprzeciwu. Niezależnie od tego departament obrotu pieniężnego Ministerstwa Skarbu również przystępuje do skrupulatnego badania omawianych bilansów.

Wpłacanie opłat stemplowych za pośrednictwem P. K. O.

Ponieważ niektóre urzędy stemplowe zajęły stanowisko, że opłaty stemplowe uiszczane bezpośrednio na zasadzie art. 25 ust. o opł. stemplowych nie mogą być wpłacane za pośrednictwem P. K. O., lecz mają być wnoszone wprost do Kasy Skarbowej, Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że wszelkie opłaty stemplowe, nie wyłączając wymienionych w art. 25 cytowanej ustawy, mogą być uiszczone za pośrednictwem P. K. O. Wpłaty takie bynajmniej nie sprzeciwiają się przepisom § 44 rozp. wykonawczego do ust. o opłatach stemplowych, bowiem Kasa Skarbowa na żądanie strony, zamieszczone na odwrotnej stronie dowodu wpłaty, wystawia formalne pokwitowanie i przesyła je pocztą na koszt płatnika. Pokwitowanie to należy przechowywać przez lat pięć.

Aktualne zagadnienia ustawowe.

Rozporządzenie
Min. Poczt i Telegrafów z dnia 17 grudnia 1928 roku o warunkach przyjmowania druków bezadresowych do przewozu pocztą.

Na mocy art. 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Ust. R. P. Nr. 58, poz. 584) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Poczt i Telegrafów (Dz. Ust. R. P. Nr. 5, poz. 26) zarządzam co następuje:

§ 1. Dopuszcza się do przewozu pocztą w obrocie wewnętrznym nowy rodzaj przesyłek drukowych pod nazwą „Druki bezadresowe".

§ 2. Druk bezadresowy służyć ma wyłącznie dla celów reklam handlowych oraz przemysłowych i odpowiadać winien postanowieniom, wyszczególnionym w rozporządzeniu Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 5 kwietnia 1927 r. o warunkach przyjmowania druków do przewozu pocztą (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 392) z następującemi wyjątkami:

a) waga pojedyńczego druku bezadresowego nie może przekraczać 50 gr;

b) należytość pocztowa za każdy druk bezadresowy musi być uiszczona przy nadaniu znaczkami pocztowemi, według każdocześnie obowiązującej taryfy pocztowej dla każdego rodzaju druków;

c) druki bezadresowe muszą być nadawane w urzędzie (agencji) pocztowym;

d) jednorazowo można nadać najmniej 500 sztuk druków bezadresowych;

e) na każdym nadawanym druku bezadresowym winien być zamiast adresu wskazany rodzaj przedsiębiorstw, zakładów lub zawód odbiorców itp., t. j. cechy, umożliwiające doręczenie przesyłki, jak np.: dla krawców, dla składów papieru, dla sprzedawców wyrobów tytoniowych, resztę dla wszystkich większych magazynów itp., znajdujących się w miejscowym okręgu doręczeń urzędu (agencji) pocztowego.

Pod powyższe pojęcie nie podpadają jednak określenia, jak np.: dla przyjaciół zwierząt, dla myśliwych itp., które to określenia nie dają możności doręczenia przesyłek.

§ 3. Druki bezadresowe mogą być przeznaczone bądź dla jednego rodzaju odbiorców, jak np. dla magazynów obuwia, albo zegarmistrzów itp. lub też mogą być przeznaczone dla kilku, nie więcej jednak, jak trzech rodzajów odbiorców, np. dla składów mąki, piekarzy, cukierników itp.

§ 4. Druki bezadresowe będą rozsyłane do wskazanych przez nadawcę urzędów i agencyj pocztowych celem doręczenia odbiorcom, w razie zaś niemożliwości doręczenia, nie będą takie przesyłki dosyłane do innej miejscowości ani zwracane nadawcy.

§ 5. Sposób nadawania i doręczenia przesyłek bezadresowych określają przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 r.

Minister Poczt i Telegrafów
(—) Bogusław Miedziński.

Rozporządzenie
Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 10 grudnia 1928
wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Spraw Wojskowych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa, Komunikacji, Robót Publicznych, Poczt i Telegrafów oraz Reform Rolnych w sprawie wykazów płacy pracowników umysłowych.

Na podstawie art. 14 i 57 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 35, poz. 232) zarządza się co następuje:

§ 1. Wszystkie zakłady pracy, zatrudniające pracowników, objętych rozporządzeniem Prezydenta Rze-

czypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowę o pracę pracowników umysłowych, obowiązane są prowadzić wykazy płacy bądź w formie list płacy, bądź w formie kontowych ksiąg płacy.

Wykazy płacy winny być dokładnym obrazem rozrachunków z pracownikami, t. j. powinny zawierać dane w sprawie dokonywanych wypłat wynagrodzenia oraz w sprawie dopuszczalnych prawnie potrąceń z wynagrodzenia, dokonywanych przy wypłatach, umożliwiające władzy nadzorczej sprawozdanie prawidłowości wypłat i potrąceń.

Wykazy płacy powinny zawierać następujące dane:

1. nr. porządkowy;
2. nazwisko i imię pracownika;
3. rodzaj zatrudnienia pracownika;
4. daty wypłaty;
5. wynagrodzenia z wyszczególnieniem:
   a) okresu czasu, za jaki przypada wynagrodzenie,
   b) ilości godzin nadliczbowych i wysokości zapłaty za godziny nadliczbowe w zakładach pracy, podlegających ustawie z dnia 18-go grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. Ust. R. P. 1920 r. Nr. 2, poz. 7),
   c) ogólnej sumy wynagrodzenia pieniężnego,
   d) ogólnej sumy wynagrodzenia w naturze,
   e) łącznej sumy wynagrodzenia (pieniężnego i w naturze);
6. potrącenia;
7. suma wynagrodzenia przypadającego do wypłaty;
8. potwierdzenie odbioru wynagrodzenia bądź w całości, bądź tylko pieniężnego.

W postaci rubryk winny być podane: w listach płacy punkty: 1, 2, 3, 5b i c, 6, 7, 8, a w kontowych księgach płacy punkty: 4, 5, 6, 7 i 8.

W rubryce „wynagrodzenie" powinny być nadto zamieszczone podrubryki, jak: stałe wynagrodzenie, prowizja, procenty od obrotu, produkcji i oszczędności, udział w zyskach, gratyfikacja i inne wynagrodzenia dodatkowe i t. p. zależnie od tego, jaki system obliczania wynagrodzenia stosuje dany zakład pracy w stosunku do swych pracowników.

W rubryce „potrącenia" powinny być zamieszczone podrubryki, jak Kasa Chorych, Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, inne ubezpieczenia społeczne, każde oddzielnie, podatek dochodowy oraz inne potrącenia z tytułów przewidzianych w art. 21-ym rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych, każde oddzielnie.

Ponadto pracodawcy mogą zamieszczać w wykazach płacy inne dane, dotyczące rozrachunku z pracownikami.

§ 2. Wykazy płacy powinny być przechowywane w zakładzie pracy przez okres pięcioletni.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Dr. Jurkiewicz.
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) E. Kwiatkowski.
Minister Spraw Wojskowych:
(—) J. Piłsudski.
Minister Skarbu:
(—) G. Czechowicz.
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ.:
(—) Świtalski.
Minister Rolnictwa:
(—) K. Niezabytowski.
Minister Komunikacji:
(—) Kühn.
Minister Robót Publicznych:
(—) Moraczewski.
Minister Poczt i Telegrafów:
(—) Bogusław Miedziński.
Minister Reform Rolnych:
(—) Witold Staniewicz.

Uchylenie zakazu przywozu pszenicy i wprowadzenie cła przywozowego od pszenicy.

Podajemy do wiadomości, że z dniem 16 grudnia roku ub. został uchylony zakaz przywozu pszenicy z zagranicy do Polski. Przywóz mąki pszennej i żyta jest nadal zakazany.

Równocześnie zostało wprowadzone cło przywozowe od pszenicy, wynoszące 11,— zł od 100 kg. Od pszenicy nadanej za dokumentem przewozowym do bezpośredniego przewozu do polskiego obszaru celnego najpóźniej 10 grudnia cło wyżej wymienione nie będzie pobierane w ciągu 7 dni po wejściu w życie rozporządzenia. Odnośne rozporządzenie weszło w życie z dniem 16 grudnia 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 99 z 1928 r.)

Rozporządzenie to upoważnia Ministra Skarbu do wydawania w pewnych wypadkach pozwoleń na bezcłowy przywóz pszenicy z zagranicy.

Wycieczka Przemysłowców do Ameryki Południowej.

Celem zacieśnienia stosunków handlowych z państwami Ameryki Łacińskiej, Ministerstwo Przemysłu i Handlu chciałoby na wiosnę r. 1929 zorganizować wycieczkę przemysłowców do Ameryki Południowej, a zwłaszcza Brazylji i Argentyny.

Główną przeszkodą w rozwoju stosunków polsko-argentyńskich i polsko-brazylijskich jest nieznajomość rynków obu krajów przez kupców oraz brak bezpośredniej komunikacji i zakorzeniony zwyczaj zawierania tranzakcyj eksportowych na kredyt od 3—6 miesięcy i więcej, — dlatego jest rzeczą bardzo wskazaną, by szerszy ogół kół przemysłowych poznał rynek tamtejszy, który dla eksportu polskiego przedstawia bardzo wielkie możliwości.

Na rozwinięcie stosunków handlowych między Polską a Ameryką Południową, w szczególności zaś Argentyną, który to kraj z roku na rok staje się coraz poważniejszym i solidniejszym odbiorcą, korzystnie może wpłynąć nawiązanie osobistego kontaktu z krajami temi przez kupiectwo polskie, dlatego też Izba wzywa wszystkich, którzy pragną w wycieczce tej brać udział, do zgłoszenia się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31.

Mimo braku traktatu handlowego Argentyna na zasadzie umowy z rządem polskim traktuje towary polskie na równi z innemi. Import towarów polskich do Argentyny przedstawiał w roku 1927 wartość około 1 000 000 złotych, a za czas od 1 stycznia do 1 sierpnia 1928 r. 3 309 000 zł, z Argentyny natomiast do Polski za ten sam przeciąg czasu 33 108 000 zł.

W imporcie do Argentyny pierwsze miejsce zajmowały towary tekstylne, deski, węgiel, wyroby żelazne, cement, meble gięte i t. p. Dotychczasowy eksport do Argentyny jako też do Brazylji odbywał się przeważnie za pośrednictwem obcych firm importowych, lecz ostatnio uznano za konieczne nawiązanie bezpośredniego kontaktu handlowego z Polską. Import z Polski do Ameryki Południowej ma tendencję wzrastającą, a artykułami, wchodzącemi przy eksporcie tym w rachubę są: listwy drewniane, dykty, wyroby drzewne, materjał budowlany, maszyny i narzędzia rolnicze, wyroby metalowe, meble gięte, artykuły chemiczne, perfumy i mydła, świece, papier, tektury, wyroby papierowe, zabawki, żarówki, liny stalowe wyroby ceramiczne, przetwory ziemniaczane, nasiona, likiery i wódki, spirytus, tkaniny, wyroby tekstylne, galanterja, porcelana, fajans, szkło, oleje, i produkty nafciane, barwniki i farby, zwierzęta żywe, lep na muchy, wagony, lokomotywy, metalowe przedmioty domowego użytku, skóry i wyroby ze skór, wyroby żelazne, rury żelazne galwanizowane.

Z Argentyny do Polski sprowadza się: ekstrakty garbnikowe, skóry końskie suszone, skóry cielęce suszone, pszenicę, żyto, wełnę i kawę.

Stosowanie ceł konwencyjnych w wypadku kombinowanych stawek celnych.

Okólnikiem 1. D. IV. 1221/3./28 zarządziło ministerstwo skarbu co następuje:

Polska taryfa celna dla niektórych towarów o wyższym stopniu wykończenia lub odmiennym sposobie wykonania każe pobierać oprócz zasadniczego cła, jeszcze i procentowe dodatki do tegoż. Dodatki te znajdują się w uwagach do właściwej pozycji.

Niektóre towary, jak np. konfekcja zostały ujęte osobną pozycją, która opierając się zasadniczo na stałych stawkach za podstawowy materjał stwarza nowe stawki, przez doliczenie do stałej stawki odpowiedniego procentu konfekcyjnego.

W niektórych traktatach handlowych znajdują się zniżki konwencyjne, które dotyczą już do zasadniczej stawki, już to procentowego dodatku.

W tych wypadkach powstały w urzędach celnych wątpliwości, jakie stawki i procenty należy brać za podstawę obliczenia należności celnych od towarów, pochodzących z krajów traktatowych.

Wobec tego wyjaśnia się następująco

1. Jeżeli dodatek procentowy jest umieszczony w uwadze do pozycji, według której clony jest towar, należy stosować tak stawkę konwencyjną, uwidocznioną przy zasadniczej pozycji, jak i ewentualnie zniżony traktatem dodatek procentowy.

2. Natomiast w tych wypadkach, w których towar cli się według osobnej pozycji, chociażby z zastosowaniem stawek, do których należy nieprzerobiony materjał, mają urzędy celne stosować podstawowe stawki autonomiczne, o ile traktat nie postanawia wyraźnie inaczej (pkt. 3 niniejszego okólnika).

3. Stosując stawki podane w okólniku z dnia 31 lipca 1928 r. L. D. IV./889/3/28, należy uwzględniać wyraźne postanowienia, uwidocznione przy poszczególnych pozycjach np. w ustępie do „uwag ogólnych do poz. 183 — 209 — uwaga do punktu 7-c".

Wielka Wystawa Handlu Nowoczesnego w Bernie Morawskiem.

W dniach od 3 sierpnia do 15 września 1929 roku odbywać się będzie w Bernie Morawskiem wielka Wystawa Handlu Nowoczesnego. Celem wystawy będzie przedstawienie całkowitego obrazu rozwoju handlu nowoczesnego, jego poszczególnych gałęzi itp.

Wystawa zawierać będzie:

1. Dział ogólny (statystyki porównawcze handlu zagranicznego, statystyki komunikacji międzynarodowej, umowy handlowe, opłaty celne, urzędy konsularne, organizacje handlowe i prasa, szkolnictwo handlowe, kredyt, ubezpieczenia, opodatkowanie handlu w poszczególnych państwach i t. p.).

2. Pomieszczenie handlowe i ich części składowe (wzorowe sklepy, biura i t. p.).

3. Dział reklamy i poszukiwanie rynków zbytu (wraz ze specjalnym oddziałem przykładów nieuczciwej konkurencji).

4. Handel towarowy i porty (towary handlu światowego według poszczególnych gatunków, — z uwidocznieniem całego procesu, począwszy od zakupu u producenta do ostatecznej sprzedaży konsumentowi, oraz wystawy poszczególnych portów europejskich.)

Po bliższe informacje interesenci mogą zwracać się bezpośrednio do zarządu wystawy pod adresem: Wystawa moderniho obchodu Brno, Namesti Svobody 10.

Wiadomości gospodarcze.

Ruch portowy w Gdyni w roku 1928.

Ruch portowy w Gdyni w roku 1928 wyraził się liczbą 1106 statków morskich na wejściu o łącznej ładowności 986,257 t. r. netto. Mimo strajku w październiku i jego skutków liczba statków przekroczyła zeszłoroczną przeszło dwukrotnie, a jeszcze więcej wzrósł tonaż, gdyż w roku 1927 weszło do portu 530 statków z 422,939 t. r. n. Odpowiednio wzrósł także wywóz węgla przez Gdynię, który wynosił w r. 1928 = 1 739 800 ton, gdy w 1927 r. wyrażał się cyfrą 889,440 ton. Można się spodziewać, że w 1929 r. tonaż statków na wejściu wzrośnie do 2 milj. ton, a eksport węgla przekroczy 3 milj. ton.

Zwyżka cła na cukier w Niemczech.

W dniu 14 grudnia 1928 r. Reichstag uchwalił zwyżkę cła wwozowego na cukier do 25 RM. za 100 kg, za cukier nieczyszczony do 21 RM. za 100 kg. Powyższe rozporządzenie weszło w życie już 18 grudnia 1928 r.

Możliwości handlowe i eksportowe.

Następujące artykuły znajdą zbyt na rynkach zagranicznych:

w Irlandji materjały budowlane (cement, drzewo), zboże, cukier, kartofle, jaja;

w Albanji naczynia emaljowane, porcelana, szkło;

w Szwecji i w Danji owoce;

w Holandji i Belgji drzewo.

Firma holenderska pragnie sprowadzać z Polski klepki cylindryczne z drzewa białego, oraz dna i wierzchy do beczek i baryłek dla opakowania masła.

Firma holenderska pragnie otrzymać przedstawicielstwo polskiej fabryki fajansu stołowego, taniego.

Firma holenderska interesuje się wyrobami żelaznemi i stalowemi.

Firma egipska interesuje się wyrobami fajansowemi, emaljowanemi itp. Przyjmie reprezentację.

Firma francuska interesuje się materjałami z drzewa sosnowego.

Firma węgierska pragnie nabywać materjały drzewne, tarte świerkowe i sosnowe.

Firma indyjska interesuje się meblami giętemi, siedzeniami do mebli giętych, towarami emaljowanemi i glinianemi.

Firma francuska pragnie sprowadzić z Polski około 350—400 wagonów desek sosnowych i świerkowych do wyrobu skrzyń następujących wymiarów: grubość 15 mm, długość od 1,5—3 m, szerokość od 8—20 cm i wyżej. Dopuszczalna tolerancja od wymienionych wymiarów wynosi 10%; oczekuje ofert.

Poważne przedsiębiorstwo branży drzewnej w Dolnej Austrji, trudniące się wyrobem parkietów, skrzyń itp. i przeprowadzające ponadto różne roboty budowlane, ma zainteresowanie dla stałych dostaw surowych fryzów dębowych z Polski.

Austrjacka fabryka mebli pragnie stale sprowadzać z Polski większe ilości dykt olszowych, grubości 4 i 5 mm.

Poważna firma austrjacka branży drzewnej pragnie importować z Polski większe ilości dykt.

Pewna firma b u ł g a r s k a pragnie otrzymać przedstawicielstwo firm polskich branży metalowej na Bułgarję.

BROWARY HUGGERA

Tow. Akc.

Poznań, ulica Półwiejska 25

Telefon 3037 i 3047.

Słodownie i fabryka lodu

polecają swoje wyborowe piwa:

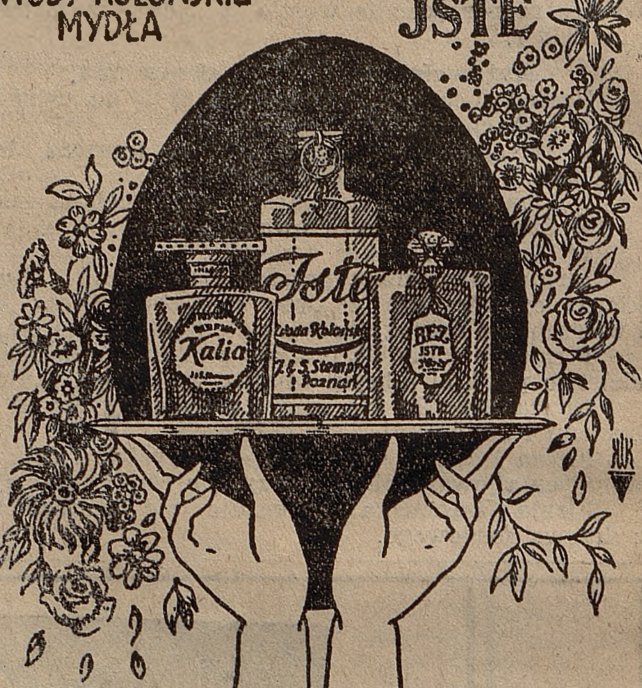
KRYSZTAŁ (jasne pilzneńskie)

PORTER

SPECJAŁ ciemne (monachijskie)

PERFUMY
WODY KOLOŃSKIE
MYDŁA

KALIA
JSTE

PRZODUJĄ w POLSCE

J. & S. Stempniewicz

WARSZAWA **POZNAŃ** RADOM

Czekolady | Kakao

„GOPLANA"

POZNAŃSKA
FABRYKA CZEKOLADY
TOWARZYSTWO AKCYJNE

POZNAŃ

ULICA ŚW. WAWRZYŃCA 28.

Cukry deserowe | Marcepany

WIELKOPOLSKA
FABRYKA FARB

ST. DYCZKOWSKI i S-KA

POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI 17

TELEFON 28-06 ADRES TELEGR. „POLFARB"

UGRY UMBRY CZERWIEŃ ANGL. CZERŃ OLEJNA CZERŃ FRANKF. ZIELEŃ WAPIENNA BŁĘKIT WAPIENNY i inne	CZERWIEŃ SYGN. CZERWIEŃ MODNA CZERWIEŃ BERL. CYNOBER IMIT. ŻÓŁĆ CHROMOWA ZIELEŃ CHROM. ZIELEŃ CYNKOWA i inne

WSZELKIE FARBY DLA HANDLU i PRZEMYSŁU

NASZE FARBY

PRZEWYŻSZAJĄ JAKOŚCIĄ i DOBROCIĄ FABRYKATY ZAGRANICZNE

FABRYKACJA FARB NASZYCH SPOCZYWA W WYTRAWNYM RĘKU CHEMIKA FACHOWCA

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.